

1.1.6 אי-שוויון חברתי

אי-שוויון חברתי נוצר כאשר המשאבים או תנאי החיים של אנשים מתאפיינים בכך שמיסבות חברתיות חלקים מסוימים באוכלוסייה זוכים באופן קבוע להזדמנויות טובות יותר לחיים ולהגשמה עצמית מאשר קבוצות אחרות באוכלוסייה.

מימדים של אי-שוויון חברתי:

- חלוקת ההכנסה
- חלוקת הנכסים
- הזדמנויות בחינוך
- תנאי הדיור

1.1.6 אי-שוויון חברתי

אי-שוויון חברתי מתקיים במקום שבו המשאבים (למשל רמת ההשכלה או רמת ההכנסה) או תנאי החיים (למשל תנאי הדיור) של אנשים מתאפיינים בכך שמיסבות חברתיות, חלקים מסוימים באוכלוסייה זוכים באופן קבוע להזדמנויות טובות יותר לחיים ולהגשמה עצמית מאשר קבוצות אחרות. הזדמנויות אלה נחשבות "טובות יותר" כאשר המשאבים או תנאי החיים מאפשרים לאנשים מסוימים את הזדמנות לחיים טובים ולמימוש הפוטנציאל הגלום באישיותם על פי קני המידה החברתיים המקובלים (למשל ביחס לביטחון, עושר או בריאות).

אי-שוויון חברתי יכול ללוש צורות רבות ונרחבים בו בדרך כלל מימדים שונים. כלולים בהם, בפרט, רמת ההשכלה הפורמלית, תעסוקה בטוחה פחות או יותר, מעמד מקצועי, הכנסה, נכסים או תנאי דיור בטוחים והולמים (ראו שקופית 1.1.7 לגבי מימד העוני). אי השוויון בחלוקת ההכנסה בגרמניה ניכר גם בעובדה שמשקי בית במחצית התחתונה של התפלגות מחזיקים בקצת יותר מ-1% מסך השווי הנקי הכולל, בעוד של-10% ממשקי הבית יותר ממחצית מהשווי הנקי הכולל. חלוקת העושר הבילתי ששוויונית בגרמניה גבוהה בהשוואה למדינות אחרות בעולם. מדד ג'יני, המודד את התפלגות האוכלוסייה בטוח שבין 0 ל-1, עומד בגרמניה על 0.74 = 0 שוויון מוחלט בהכנסה, 1 = אי-שוויון מוחלט בהכנסה).

בהתייחס למימד החינוך, ניתן לראות כי ילדים ובני נוער בעלי רקע של הגירה ממשיכים להצליח פחות מבני גילם שאינם בעלי רקע של הגירה. כמו כן, התלות של הישגי התלמידים ברקע הסוציו-אקונומי של הוריהם עדיין גבוהה יותר בגרמניה מאשר במדינות רבות אחרות: 83 מתוך 100 ילדים בגרמניה שהורים למדו באוניברסיטה נרשמים בעצמם לאוניברסיטאות, לעומת 23 בלבד מתוך 100 ילדים ממשפחות ללא רקע אקדמי. רק שמונה אחוזים מהסטודנטים באוניברסיטאות הם צאצאים למהגרים, למרות העובדה שכחמישית מהאוכלוסייה ורבע מהילדים והצעירים מתחת לגיל 25 הם בעלי רקע של הגירה. כמעט 60% מהאוכלוסייה מגיעים לאותה רמת השכלה כמו הוריהם ומעט יותר מ-20% בלבד מצליחים לטפס בעמלה סולם ההשכלה בהשוואה להוריהם.

הנטל בתשלום שכר הדירה מחריף את אי השוויון החברתי בגרמניה: מי שחלש מבחינה חברתית, סובל מקיפוח משמעותי בשוק הדיור. מכיוון שתנאי הדיור באזור מסוים דומים על פי רוב, אזורים אלה מאכלסים לעתים קרובות על ידי אנשים ממעמד סוציו-אקונומי דומה (הפרדה חברתית בערים). העניים, הצעירים והמבוגרים הם הסובלים העיקריים מעליית מחירי הדיור. גם משקי בית של הורים יחידים או של אנשים עם רקע של הגירה נפגעים קשות מכך. לגבי האחרונים, קיימות עדויות לדמי שכירות גבוהים שמקורם באפליה בשוק הדיור. לפי הערכות, מספר חסרי הבית בגרמניה עמד על 678,000 איש ב-2018, כולל כ-440,000 פליטים שהוכרו חסרי בית. מספרם של חסרי בית קטינים מוערך בכ-19,000.

לקריאה נוספת

Autorengruppe Bildungsberichterstattung (2020): Bildung in Deutschland 2020 Autorengruppe Bildungsberichterstattung (2020): Bildung in Deutschland 2020
https://www.bildungsbericht.de/static_pdfs/bildungsbericht-2020.pdf (last accessed: 31 May 2021).

BMF - Bundesministerium für Finanzen (2019): Soziale Ungleichheit und inklusives Wachstum im internationalen Vergleich; online:

https://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2019/05/Inhalte/Kapitel-3-Analysen/3-1-soziale-ungleichheit_pdf.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (last accessed: 31 May 2021).

Junker, Stephan (2018), Wohnverhältnisse in Deutschland - Mietbelastung, soziale Ungleichheit und Armut - Kurzgutachten im Auftrag des Sozialverband Deutschland e. V.; online:

https://www.sovd.de/fileadmin/bilder/web-Wohnverhaeltnisse_in_Deutschland_2018_10_19.pdf (last accessed: 31 May 2021).